

Warto stawiać na młodość

Wawer jako pierwszy w stolicy stworzył miejsce przeznaczone dla młodzieży i oddane w jej ręce. Młodzi ludzie sami mają decydować, jak je zagospodarować i ożywić.

Klub w Marysinie Wawerskim został oficjalnie otwarty 6 maja. Jego opiekunem jest Fundacja na rzecz Wielkich Historii, która ma być dla młodzieży partnerem i doradcą przy tworzeniu nowych projektów. >>2

W TYM NUMERZE

STR. 3

9. Festiwal Świdermajer w tym roku odbędzie się w nowej, rozszerzonej formule. Obejmie swoim zasięgiem miejscowości leżące wzdłuż dawnej Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej, od Wawra do Otwocka i potrwa aż 10 dni, od 20 do 29 maja. Na finale zagra zespół Pablopavo i Ludziki

STR. 6

Duży projekt ekologiczny realizowany w SP nr 195 przez Dzielnicę Wewer, wspólnie z Fundacją Sendzimira, to odpowiedź na kryzys klimatyczny, szukanie korzystnych dla ludzi i środowiska rozwiązań, a przede wszystkim – edukowanie młodych ludzi. Trwać będzie niemal dwa lata.

STR. 7

Ten rok jest rokiem jubileuszu 100 lat istnienia w Wawrze Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki TPD „Helenów”. Uroczystości zainaugurowało sympozjum poświęcone historii, dniu dzisiejszemu oraz przyszłości tej placówki. A historia jej jest bardzo ciekawa.

SPOŁECZNE

Centrum Młodzieżowe już działa

Pionierski w skali Warszawy projekt klubu dla młodzieży, która sama odpowiada za jego działania stał się faktem. Oficjalne otwarcie miało miejsce 6 maja, ale nie miało oficjalnego charakteru, mimo obecności przedstawicieli władz dzielnicy. Teraz czas na realizację dobrych pomysłów.

Wawer, jako dzielnica rozległa i periferyjna w skali Warszawy, wciąż szuka sposobów na uatrakcyjnienie czasu młodym ludziom. By nie musieli uciekać do centrum i wielkich galerii handlowych. Oczywiście kluby kultury i inne placówki oferują mnóstwo zajęć, ale to wciąż mało. Śmiałym krokiem do zmiany sytuacji jest nowy klub w Marysinie Wawerskim, w którym młodzi ludzie będą sobie sterem i okrętem, gdzie poczują się gospodarzami. Z przeprowadzonych konsultacji wynika, że młodzi chcą miejsca, które będzie po prostu dla nich. Będą mogli tam przyjść, spotkać się ze znajomymi i poznać nowych ludzi, odrobić lekcje, pogadać, obejrzeć wspólnie film.

Na otwarciu panowała luźna atmosfera. Grano w gry, układano kostki Rubika, testowano kolorowe puffy, odbyła się projekcja filmu, pałaszowano także tosty. Stawiła się spora grupa młodzieży polskiej i ukraińskiej. To ważne, bo klub ma także sprzyjać integracji młodych uchodźców mieszkających w Wawrze.

– *Szykujemy specjalną ofertę dla naszych przyjaciół z Ukrainy. Klub działa normalnie w godz. 15–19 i ten czas organizują młodzi sami. Wcześniej i później będą się odbywały lekcje języka polskiego, spotkania z psychologiem, różne warsztaty* – zapowiada Ewa Pietraszek z Fundacji na rzecz Wielkich Historii. Ta instytucja ma czuwać nad całością, pomagać w realizacji pomysłów, dzielić się doświadczeniami. – *Pojawił się pomysł, by organizować spotkania z różnymi kulturami i pierwszym ma być*

wspólne gotowanie potraw polskich i ukraińskich. Terminu jeszcze nie ustaliliśmy – dodaje.

Jedną z pierwszych wspólnych inicjatyw będzie także wymyślenie i wykonanie wystroju wnętrza klubu. Jedną z głównych ścian zajmie mural. Malowanie poprzedzają warsztaty tworzenia murali, prowadzone przez żywiołową artystkę Sylwię Mańko, która przekazuje nie tylko trudnodostępny wiedzę o tworzeniu muralu, ale także dobrą energię i obudzi w uczestnikach pokłady kreatywności. Do działania

przy muralu naturalnie można się nadal zgłaszać.

Generalnie klub czeka na młodych ludzi w wieku 13–19 lat. Mile widziany jest każdy, kto chce działać, albo po prostu dobrze bawić, spotkać z rówieśnikami, czegoś nauczyć. Centrum przy ul. Korkowej 119/123 jest czynne od poniedziałku do soboty, w godz. 15–19. Kontakt można nawiązać przez stronę www.facebook.com/CentrumMlodziowewWawrze lub pisząc na adres e-mail: centrum@wielkiehistorie.pl

Przemek Skoczek

fot. Fundacja na rzecz Wielkich Historii.

DALIŚMY MŁODYM WĘDKI

Inicjatywa bardzo mi się podoba, przede wszystkim dlatego, że młodzież weźmie sprawy we własne ręce. Pracuję dużo z młodymi ludźmi i wiem, że to dla nich ważne, gdy mają przestrzenie, w których biorą odpowiedzialność za ich kreowanie, począwszy od malowania po pomysły i projekty, które będą się tam odbywać. Młodzi takich przestrzeni potrzebują, by móc się realizować, integrować, tworzyć coś wspólnie. To lepsze niż siedzenie w galeriach handlowych. Dzisiejsza młodzież jest mądra i otwarta na różne działania. Czasem trzeba ją trochę postymulować, zachęcić, ale oni chcą tworzyć. Dajemy im więc te przysłowiowe wędkę zamiast gotowych ryb i niech działają!

Fajnie, że klub powstał w Marysinie, bo jest on największym wawerskim osiedlem i tamtejsza młodzież naprawdę nie ma gdzie się podziać. Zwłaszcza zimą albo gdy nie dopisuje pogoda i nie można iść gdzieś w plener. Teraz mają swoją enklawę i liczą na to, że będą samodzielnie ją kreowali. To da im poczucie sprawczości. Trzymam mocno kciuki za to, by się wszystko powiodło i rozwijało. Mam nadzieję, że ten klub to pierwsza jaskółka i inne wawerskie osiedla pójną za ciosem.

Agnieszka Wójcik, radna Wawra

PROJEKT ODWAŻNY I INTERESUJĄCY

Jako radny i mieszkaniec Marysina z zainteresowaniem śledziłem przygotowania do stworzenia placówki służącej nastoletnim mieszkańcom osiedla. Tym bardziej, że ponad 20 lat temu w ramach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci i przy współpracy oraz pomocy dyrekcji Szkoły Podstawowej nr 195 wprowadzałem w życie własny autorski pomysł, jak pracować z tak zwaną „trudną” młodzieżą.

Wycucie młodzieżowych potrzeb i wytrwała praca od podstaw przyniosła wymierne rezultaty – stan bezpieczeństwa w Marysinie poprawił się o 62,4 proc. po czterech latach pracy, co przyznała także policja, młodzi ludzie nabrali do nas i do tego co dla nich robiliśmy zaufania, docenili nas ich rodzice. Dzięki świetlicy socjoterapeutycznej wielu młodych ludzi wróciło na właściwą drogę rozwoju.

Gdy trwały konsultacje, które miały dać odpowiedź na pytanie czym ma być to nowe miejsce na mapie osiedla, wzięliśmy w nich udział. Młodzież z naszej świetlicy socjoterapeutycznej i my – jej opiekunowie. Pomysł, aby młodzież miała swoje miejsce do spotkań i różnych działań bez odgórnie narzucanych programów, jest odważny i ciekawy. Jak się sprawdzi w praktyce? To będzie zależało od tych, którzy zechcą w pożyteczny sposób zagospodarować to miejsce. Będę się z życzliwością przyglądał (i w razie potrzeb pomagał), jak ta inicjatywa się sprawdzi w praktyce.

Jerzy Debert, radny Wawra

KULTURA

Festiwal na linii

9. Festiwal Świdermajer w tym roku odbędzie się w nowej, rozszerzonej formule. Obejmie swoim zasięgiem miejscowości leżące wzdłuż dawnej Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej od Wawra do Otwocka i potrwa aż 10 dni, od 20 do 29 maja.

Festiwal jest poświęcony lokalnemu dziedzictwu kulturowemu i przede wszystkim tradycyjnej architekturze drewnianej, tak charakterystycznej dla całej linii otwockiej. Tegoroczna, 9. edycja festiwalu odbywa się w jego 10 urodziny. Jeden rok „uciekł” przez pandemię,

ponieważ w 2021 roku zrezygnowano z organizacji. Od początku była to oddolna inicjatywa grupy pasjonatów zebranych wokół stowarzyszenia Świdermajer.Info i Towarzystwa Przyjaciół Otwocka. Teraz dołączyły do niego instytucje na całej linii otwockiej: Wawerskie

Centrum Kultury i Miejski Ośrodek Kultury w Józefowie.

Program będzie bardzo bogaty i obejmie m.in.: spacer i wycieczki, warsztaty i gry terenowe, wystawy i wykłady, spektakle i koncerty. Będzie się działo od Wawra po Otwock, gdzie 29 maja, w cieniu

słynnego Pensjonatu Gurewicza, odbędzie się wielki finał. Na scenie wielu muzyków a jako gwiazda zagra zespół Pablopavo i Ludziki. „Kurier Wawerski” jest jednym z patronów medialnych festiwalu.

Przemek Skoczek

fol. Jerzy Zaczek

PROGRAM FESTIWALU

20.05 – piątek

- godz. 17-19 „Ceramiczny świdermajer”, warsztaty w Pracowni Artystycznej Zakamarek – Otwock, ul. Świdowska 13. Obowiązują zapisy.
- godz. 19 **Koncert zespołu Zgon Barda** – Qba Pub, Otwock, ul. Świdowska 13.

21.05 – sobota

- godz. 10-15 „Pośladki świdorskie”, impreza na orientację PTTK Otwock – Start Willa „Agatka”, Otwock, ul. Mickiewicza 43/47.
- godz. 10-13 „Korona świdermajerów”, rowerowy rajd szlakiem najciekawszych świdermajerów – Start Klub Batory, Otwock, ul. Batorego 34.
- godz. 10.30 „Zwiedzanie Nowego Gurewicza”, spacer po wnętrzach – Mirai Clinic, Otwock, ul. Armii Krajowej 8. Obowiązują zapisy.
- godz. 11-13 „Nasze małe świdermajery”, plastyczny warsztat wielopokoleniowy w MOK-u – Willa „Balbinów”, Józefów, ul. Wyszyńskiego 11.
- godz. 16-18 „Świdermajer w Aninie”, gra miejska Fundacji na rzecz Wielkich Historii – Start PKP Anin.
- godz. 18-19 „Kraina świdermajerów. Jaka była, jaka jest?”, spotkanie i dyskusja. Wydarzeniu towarzyszyć będzie wystawa rysunków Kazimierza J. Nowaka – Wawerska Strefa Kultury, Międzyzlesie, ul. Żagańska 1A.
- godz. 19 **Koncert Warszawskiej Orkiestry Sentymalnej** – Wawerska Strefa Kultury, Międzyzlesie, ul. Żagańska 1A.

22.05 – niedziela

- godz. 10.30-12.30 „Józefowskie świdermajery i ich dawni mieszkańcy”, spacer z Lidią Głazewską-Dańko – Start spod Miejskiego Ośrodka Kultury, Józefów, ul. Wyszyńskiego 1.
- godz. 12-14 **Turystyczno-historyczne przejażdżki riksą po Świdrze** – Start Przystanek PKP Świdra. Obowiązują zapisy.
- godz. 11-17 **Baza Ekologiczna „Torfy” bez tajemnic**, zaprasza Mazowiecki Park Krajobrazowy.
- godz. 13-17 **Piknik Rodzinny „Dzień na Letniku”**, w programie m.in.: warsztaty rzeźbiarskie, plastyczne i rzemieślnicze, wystawy oraz koncerty. Wystąpi duet Adam Tkaczyk i Anna Starowicz oraz Świdermajer Orkiestra – WCK Filia Radość, ul. Powojowa 2.
- godz. 15-17.30 „Spotkanie z Andriollem”, opowieści Fundacji Brzegi Andriollego i Teatru Stajnia – Teatr Stajnia, Otwock, ul. Zaciszna 40A.
- godz. 18 „**Boski Elwiro**”, spektakl Teatru Grot – Kulturoteka w Falenicy, ul. Walcownicza 4/6.

23.05 – poniedziałek

- godz. 16-18 „Szlakiem otwockich lasów”, spacer z leśnikiem Martą Żmiejską – Baza edukacyjna Torfy, Karczew. Obowiązują zapisy.
- godz. 18.30-20 **Świdermajer – co, jak, dlaczego?**, wykład Tomasza Kapusty z Towarzystwa Przyjaciół Otwocka – Klub Perła, Otwock, ul. Sportowa 3.

24.05 – wtorek

- godz. 18 „**Pozdrowienia z Otwocka**”, świdermajerowe warsztaty pirograficzne dla dorosłych – Klub Batory, Otwock, ul. Stefana Batorego 34.
- godz. 18 „Żydzi na linii otwockiej”, rozmowa społeczników w 80. rocznicę zagłady. Zaprasza Towarzystwo Przyjaciół Otwocka – Klub Smok, Otwock, ul. Warszawska 11/13.
- godz. 19 „**Przyroda w zasięgu oka i nóg**”, spotkanie z Wojtkiem Drzyżdżkiem i jego fotografiami – Qba Pub, Otwock, ul. Świdowska 13.

26.05 – środa

- godz. 15-18 „**Świdermajer kreatywnie**”, warsztaty stolarskie – Stolarnia Gepetto, Józefów, ul. Ogrodowa 17. Obowiązują zapisy.
- godz. 18-20 „**Pośladki wawerskie**”, impreza na orientację PTTK Otwock – Start Przystanek PKP Miedzeszyn.

27.05 – piątek

- godz. 16-19 „**Letnisko Świdra. Vege Piknik**”, wydarzenie RootsVege i Otorong nawiązujące do wegetariańskich tradycji Świdra sięgających XIX wieku – Otwock, dzika plaża przy ul. Żurawiej.
- godz. 16-17 „**Zioła i rośliny jadalne Świdra**”, przedstawia PTTK Otwock – Plaża miejska w Otwocku, ul. Turystyczna.
- godz. 18.30-20 „**Fotoplastikon Pasma Otwockiego**”, spotkanie autorskie z Pawłem Ajdackim i Adamem Cieciewiczem. Zaprasza Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Wawer – Kulturoteka w Falenicy, ul. Walcownicza 4/6.

28.05 – sobota

- godz. 10-13 „**Spacer po otwockim Urzeczu**”, zaprasza Towarzystwo Przyjaciół Otwocka – Start Skrzyżowanie ul. Staszica i Przewoskiej.
- godz. 16-18 „**Szlakiem otwockich sanatoriów**”, wycieczkę rowerową poprowadzi Marcin Michalczyk z Towarzystwa Przyjaciół Otwocka – Start Dworzec PKP w Otwocku.
- godz. 20-22 „**Slajdowisko Otwockie – historia miasta**”, spotkanie poprowadzi Sebastian Rakowski, prezes Towarzystwa Przyjaciół Otwocka – Kawiarnia Booffi Caffè, Otwock, ul. Hoża 2/5U.

29.05 – niedziela

- godz. 11.10-14.45 „**Wycieczka do Świdra**”, spacer szlakiem świdorskich świdermajerów prowadzi Robert Stępień z PTTK Otwock – Start Przystanek PKP Świdra.
- godz. 12-17 „**Rowerem na finał**”, rajd śladami świdermajerów linii otwockiej z Fundacją na rzecz Wielkich Historii – Start Przystanek PKP Anin.
- godz. 12-21.30 **Finał Festiwalu Świdermajer**, w programie m.in.: warsztaty, wystawy, pokazy, atrakcje dla dzieci i dorosłych oraz koncerty. Na scenie wystąpią: godz. 16 – dzieci polskie i ukraińskie we wspólnym koncercie „Wygramy razem”; godz. 17 – Pasjonaci Muzyki Trzy Czwarte; godz. 18 – Oranżada; godz. 19 – Świdermajer Orkiestra; godz. 20 – Pablopavo i Ludziki.

SPOŁECZNE

Akcja-integracja

Od kilku tygodni w Wawerskim Centrum Kultury w każdy czwartek odbywają się spotkania integracyjne dla kobiet i dzieci z Ukrainy. To też czas zabawy i nauki.

Uchodźcy z Ukrainy starają się adaptować do życia w nowym miejscu. Nie wiedzą czy zostaną tu jeszcze miesiąc, rok czy może na zawsze. Ważne jest dla nich utrzymanie ze sobą kontaktu, wymiana informacji, rozmowy. Takie możliwości daje Urząd Dzielnicy Wawer, który w WCK organizuje coczwartkowe spotkania. – *Mamy tu miejsca do gier, zabaw i animacji dla dzieci oraz*

salę dla dorosłych, gdzie przy herbacie, kawie i cięście można porozmawiać na różne tematy, omówić bieżące potrzeby i pomysły, wspomóc się wzajemnie. Dla chętnych prowadzimy także naukę języka polskiego i angielskiego oraz konsultacje psychologiczne – relacjonuje koordynująca te spotkania Anastassia, także pochodząca z Ukrainy, ale mieszkająca w Polsce od kilku lat.

– *Z pewnością jest potrzeba organizowania takich spotkań. Ludzi jest coraz więcej, ostatnio było około 50 osób. Robimy wśród nich ankiety, by dowiedzieć się więcej o ludziach, ich planach, zawodach, oczekiwaniach. Niektórzy już teraz deklarują, że będą chcieli zostać w Polsce bo tam nie mają do czego wracać. Ich miasta i domy nie istnieją* – dodaje.

Urząd szykuje się do przeanalizowania ankiet przeprowadzonych wśród uchodźców z Ukrainy. Są one dość szczegółowe. Wyniki z pewnością opublikujemy w jednym z kolejnych numerów. Spotkania odbywają się w czwartki, w godz. 16.30-19, przy ul. Żegańska 1A, w Międzylesiu. Kontakt do koordynatorki to tel. +48 795 714 025 – Anastassia, zna język ukraiński. **pds**

SPOŁECZNE

Pomóc tym, co pomagają

1 kwietnia ruszyła tegoroczna edycja programu „Opieka Wytchnieniowa”, polegającego na całodobowym wsparciu dla osób, które na co dzień same znoszą trudy opieki nad chorymi i niepełnosprawnymi.

Program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, oraz z osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Jest dla nich wsparciem, pozwala na czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnia czas na odpoczynek i regenerację.

Usługi będą realizowane przez Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” i Dom Pomocy Społecznej „Pod Brzozami” (kontakty w ramach), w formie całodobowego pobytu w nich, 7. lub 14-dniowego,

realizowanego od poniedziałku do piątku. Szczegółowy regulamin uczestnictwa oraz listę koniecznych do wniosku dokumentów można znaleźć na stronie <https://wsparcie.um.warszawa.pl>. Program „Opieka

Wytchnieniowa” jest finansowany w całości ze środków państwowego Funduszu Solidarnościowego, który przekazał na ten cel niemal 857 tys. zł. **pds**

Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, ul. Sternicza 125, www.dpskombatant.waw.pl, osoba do kontaktu – Beata Gozdek, tel. 22 665 22 39 wew. 102. Wnioski można składać od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Dom Pomocy Społecznej „Pod Brzozami”, ul. Bohaterów 46/48, www.dpspodbrzozami.pl, osoba do kontaktu – Justyna Zarecka, tel. 786 856 726. Wnioski można składać od poniedziałku do piątku w godz. 9.30-15.30.

SAMORZĄD

Nowy miejscowy plan Anina

Zainteresowani wyłożonym nowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla Anin mogą zgłaszać do niego wnioski.

Obszar objęty planem ma powierzchnię ok. 231 ha. Na tym terenie jest osiedle willowe z początków XX wieku. Powstało na gruntach z cennym drzewostanem sosnowo-dębowym. Większość działek została wytyczona w ramach przedwojennej parcelacji. Obszar planu graniczy:

- od północnego wschodu i wschodu ze zwartym kompleksem leśnym Mazowieckiego Parku Krajobrazowego,
- od zachodu z terenami kolejowymi linii otwockiej,
- od północy z ulicą Bronisława Czecha.

Na terenie osiedla dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jest też zabudowa wielorodzinna. Osiedle ma dobrze ukształtowany układ komunikacyjny. Nie brakuje usług społecznych. Plan sporządzamy, aby:

- ustalić zasady zagospodarowania terenu i zabudowy, które pozwolą na zachowanie cennego układu urbanistycznego Anina,
- zapobiec nadmiernej intensyfikacji zabudowy,
- określić wskaźniki i parametry dla nowej zabudowy, których brak w obecnie obowiązującym planie miejscowym,

- określić zasady ochrony cennego starodrzewu i obiektów zabytkowych.

Udział mieszkańców w sporządzaniu planu musi mieć charakter sformalizowany – to znaczy swoje potrzeby trzeba zgłosić na piśmie w formie tak zwanego wniosku do planu.

Wypełniony wniosek można dostarczyć:

- pocztą na adres Biura Architektury i Planowania Przestrzennego, Al. Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa,
- osobiście – w kancelarii głównej m.st. Warszawy, kancelarii Biura Architektury i Planowania Przestrzennego lub w Wydziale Obsługi Mieszkańców dzielnicy,
- elektronicznie przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu potwierdzonego Profilem Zaufanym za pośrednictwem platformy ePUAP.

Konsultacje społeczne i składanie wniosków zaplanowano do 23 maja 2022 r.

SPOŁECZNE

Wiklinowa syrenka

Radosne Święto Warszawy po raz trzeci odbędzie się 4 czerwca. Na planowaną z tej okazji paradę Wawerskie Centrum Kultury szykuje wielką wiklinową Syrenkę.

Lokalne warszawskie święto jest obchodzone 4 czerwca od 2020 roku. Ta data upamiętnia pierwsze wolne wybory z 1989 roku. Wcześniej, w latach 1991–2002, odbywało się 21 kwietnia, w nawiązaniu do rocznicy wpisania do warszawskich ksiąg grodzkich Prawa o miastach, uchwalonego przez Sejm Czteroletni w 1791 roku.

Święto Warszawy to ważne wydarzenie w życiu miasta i jego mieszkańców. Wydarzenie radosne i kolorowe. W jego programie jest kolorowa parada ulicami miasta. Wzorem tych amerykańskich, ma być ona uatrakcyjniona pomysłowymi platformami. Jedną z nich szykuje WCK i będzie na niej umieszczona kilkumetrowa Syrenka warszawska wykonana z wikliny. Autorem projektu i wykonawcą jest artysta Jan Sajdak.

– Proponowana przeze niego rzeźba to uproszczona forma Syrenki, która ze względu na charakter naszej dzielnicy zostanie wykonana

z wikliny. – *Jest to wynik wielu lat poszukiwań twórcy, swoista kontynuacja cyklu wiklinowych rzeźb „Wenusek”, nawiązujących do najstarszych, pierwotnych przedstawień ciała kobiecego (uproszczonych, symbolicznych, jak Wenus z Willendorfu) oraz do kształtów świata przyrody, owoców, grzybów, otoczek – opowiada Barbara Karniewska, dyrektor WCK.*

A sam artysta dodaje – Każdy materiał rzeźbiarski ma inne ograniczenia i daje inne możliwości. Pracując z wikliną trzeba operować symbolem, uproszczeniem, taki jest charakter tego tworzywa. Użycie takich materiałów jak wikliny, trawy bagienne podkreśla związek Syrenki ze skarbem przyrodniczym, jakim są dzikie brzegi Wisły i mokradła Zakola Wawerskiego, o którego ochronę słusznie teraz walczą grupy lokalnych aktywistów.

Oczywiście 4 czerwca ma również swój wymiar oficjalny, jak

zeszłoroczne odsłonięcie pomnika „Solidarności” na skwerze u zbiegu ulic Świętokrzyskiej i Kopernika. Symbolika tego miejsca jest podwójna. To hołd dla oddolnego ruchu wolnościowego z lat osiemdziesiątych, który zapoczątkował wielkie przemiany demokratyczne w Europie Środkowo-Wschodniej.

Pomnik ma też jednak podkreślać tę zwykłą i niezwykłą zarazem solidarność międzyludzką, która pozwala nam przetrwać najtrudniejsze czasy. Przekonał się o tym podczas pandemii i teraz, gdy trwa wojna w Ukrainie, znów dajemy tego dowody tej empatii i wsparcia. **pds**

SPOŁECZNE

Złobkowe już do wzięcia

Wniosek o dofinansowanie pobytu w żłobku można już składać do ZUS, ale tylko elektronicznie.

W tym celu trzeba posłużyć się Platformą Usług Elektronicznych (PUE) ZUS, portalem Emp@tia albo bankowością elektroniczną, o ile dany bank już uruchomił taką usługę.

Wniosek o dofinansowanie składa się od 1 kwietnia, ale najwcześniej w dniu, w którym dziecko zacznie uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna.

Jeżeli wniosek zostanie złożony do 31 maja, ZUS przyzna dofinansowanie od miesiąca, w którym dziecko zaczęło korzystać z opieki, nawet od 1 stycznia. W przypadku wniosków składanych po 31 maja, na ich złożenie rodzice będą mieli dwa miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania przez dziecko z opieki. Gdy zrobią to później, dofinansowanie zostanie przyznane od miesiąca złożenia wniosku. Dofinansowanie pobytu w żłobku dotyczy dzieci, które nie są objęte rodzinnym kapitałem opiekuńczym (RKO). Chodzi np. o pierwsze lub

jedynę dziecko w rodzinie. Mogą z niego skorzystać też rodzice na drugie lub kolejne dziecko w rodzinie, ale tylko za okresy nieobjęte RKO, czyli np. gdy drugie dziecko nie ukończyło jeszcze 12. miesiąca życia.

Dofinansowanie wynosi maksymalnie 400 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż poniesione przez rodziców rzeczywiste opłaty, przy czym nie wlicza się tutaj opłat za wyżywienie w placówce. ZUS przekazuje świadczenie bezpośrednio do placówki sprawującej opiekę.

Świadczenie żłobkowe przysługuje również obywatelom Ukrainy, którzy przybyli legalnie z Ukrainy do Polski po 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi.

am

SPORT

Drugi element triady

w Wawrze

Las Kabacki był pierwszym elementem Leśnej Triady Biegowej. Następny odbędzie się na terenie Lasu Sobieskiego.

Wawerski etap zaplanowano na 4 czerwca i nosi nazwę Szlak w stronę lata. Odbędą się biegi na dystansach: 5 km dla młodzieży i dorosłych oraz 500 m i 1000 m dla dzieci. Poza tym przewidziano spacer nordic walking, warsztaty edukacyjne, zabawy i gry plenerowe dla rodzin z dziećmi.

Udział w Leśnej Triadzie Biegowej jest bezpłatny. Obowiązuje tylko rejestracja udziału w systemie zapisów online (więcej informacji na www.lasymiejskie.waw.pl, www.aktywnawarszawa.pl) bądź w biurze zawodów, które będzie otwarte w dniu przed rozpoczęciem imprezy.

SPOŁECZNE

Szkoła przyjazna klimatowi

Duży projekt edukacyjny realizowany w SP nr 195 przez Fundację Sendzimira wspólnie z Dzielnicą Wawer to odpowiedź na kryzys klimatyczny, szukanie korzystnych dla ludzi i środowiska rozwiązań, a przede wszystkim edukowanie młodych ludzi. Trwać będzie niemal dwa lata, od stycznia 2022 do końca października 2023 roku.

Projekt „Szkoła przyjazna klimatowi” to ważne i ambitne przedsięwzięcie, na które udało się pozyskać spore środki z funduszy EOG. Dotacja wynosi ponad 1 mln 170 tys. zł. – *Jego celem jest pogłębienie wiedzy uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 195 im. Króla Maciusia I na temat roli błękitno-zielonej infrastruktury w adaptacji do zmian klimatu. W partnerstwie z Urzędem Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy oraz PS Paaby Pross – Edu_Action z Norwegii, stworzymy centrum edukacji, z którego korzystać będą mogły wszystkie osoby mieszkające w Warszawie* – informuje Judyta Łuczyńska, koordynatorka projektu w Fundacji Sendzimira.

Wawer jest największą pod względem powierzchni dzielnicą Warszawy. Często dotykają go dotkliwie podtopienia, będące skutkiem gwałtownych opadów. Projekt zakłada kompleksowe zagospodarowanie wód opadowych z wykorzystaniem błękitno-zielonej infrastruktury (BZI) wokół szkoły. W ten sposób zostanie rozwiązany problem powodzi na sąsiadujących z nią terenach. To wzorcowe działania, które będą mogły być powielane w innych placówkach edukacyjnych i przez zwykłych mieszkańców.

Plany są rozległe i obejmują m.in. stworzenie: ogrodów deszczowych, zielonej ściany łąk

kwietnych a także parku kieszonkowego. Ponadto ustawione zostaną zbiorniki na deszczówkę. Łącznie na terenie SP nr 195 zostanie zrealizowanych 45 różnych rozwiązań opartych na przyrodzie. Co najważniejsze, wszystkie prace prowadzone będą przy udziale społeczności szkolnej, która już teraz jest angażowana do uczestnictwa w projekcie. Pierwszym zrealizowanym wydarzeniem, było marcowe spotkanie z gro-nem pedagogicznym. Ponadto w kwietniu odbyły się warsztaty, podczas których uczniowie i uczennice zastanawiali się nad przyszłym wyglądem utwardzonego placu znajdującego się przy wejściu do szkoły od ul. Rekruckiej. Uczniowie wskazywali m.in. na konieczność uwzględnienia w projekcie dodatkowych nasadzeń krzewów, drzew i kwiatów. Deklarowali chęć zaangażowania się w prowadzenie ogrodu warzywnego i uczestniczenia w prowadzonych w terenie zieleni lekcjach. Zespół zaangażowanych architektów z JA-Z+Architekci uwzględnił warsztatowe propozycje

Dzieci bardzo angażowały się w działania warsztatowe i miały wiele ciekawych pomysłów

w trzech wariantach koncepcji zagospodarowania placu, które to warianty zostały poddane konsultacjom ze społecznością szkolną. Teraz projektanci pracują nad wizją uwzględniającą wyniki konsultacji. Zostanie ona zaprezentowana 10 maja, podczas warsztatu podsumowującego z uczniami. Następnym krokiem jest opracowanie projektu wykonawczego obejmującego cały teren wokół szkoły.

Przemek Skoczek

KULTURA

Trylogia, która tworzy się w Wawrze

Zbigniew Zborowski, mieszkaniec Radości, dziennikarz, pisarz, spotkał się z czytelnikami w wypożyczalni przy ul. Powojowej z okazji ukazania się jego nowej książki pt. „Znajdziesz mnie w cieniu guayacan” – drugiej części trylogii, której pierwszą była powieść „Spotkajmy się, zanim przyjdzie zima”.

Ci czytelnicy, którzy przeczytali pierwszy tom, zastanawiali się, do jakiej kategorii tę książkę zaliczyć. Czy powinna stać na półce z pozycjami strictly historycznymi, czy na innej. A jeśli na innej, to jakiej. W końcu zgodzono się po dyskusji z autorem, że jest beletrystyką historyczną, w której miłosne losy wplecione są w wydarzenia wojenne, dziejowe.

Akcja pierwszego tomu ma początek w okresie Powstania Styczniowego. Pod miejscowością Żyrzyn

powstańczy oddział stoczył zwycięską bitwę z rosyjskim oddziałem eskortującym skarb – jaki na owe czasy stanowiło 200 tys. rubli.

Jeden z bohaterów książki, żołnierz, złotą monetę przepołożył, częścią obdarowując ukochaną dziewczynę. Te połówki przewijają się przez strony powieści i historie kolejnych bohaterów książki.

W pierwszym tomie autor prowadzi czytelników przez losy Polski i Polaków od Powstania

Styczniowego do II wojny światowej. Historyczność tej beletrystyki polega na tym, że fakty są faktami, a opisywane postaci są w 90-procentach – jak zapewnia Zbigniew Zborowski – autentyczne.

Drugi tom poświęcony jest okresowi po II wojnie światowej. Los rzuca bohaterów w różne strony świata. Tak się składa, że tam, gdzie trafił Zbigniew Zborowski – reporter, podróżnik, a więc m.in. na Daleki Wschód, do Meksyku. To

zagwarantowało autentyczność czasu i miejsca akcji. Jest więc na kartach tej powieści Azja, północna Afryka, Ameryka Południowa. Są wątki poświęcone wydarzeniom mającym miejsce w latach przełomu w Polsce. Nieustannie przewija się na kartach drugiej części wątek owej przepołożonej monety z miłością w tle.

I można być pewnym, że te dwie połówki pojawią się w zapowiadanej trzeciej części sagi.

am

SPOŁECZNE

„Helenowa” 100 lat

Ten rok jest rokiem jubileuszu 100 lat istnienia w Wawrze Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki TPD „Helenów”. Uroczystości zainaugurowało sympozjum poświęcone historii, dniu dzisiejszemu oraz przyszłości tej placówki. A historia jej jest bardzo ciekawa.

„Helenów” powstał w 1922 r. na posiadłości należącej do małżeństwa Bronisławy i Kazimierza Dłuskich. On – lekarz ftyzjatra, jego żona także lekarka. On czynny socjalista z kontaktami z czołowymi polskimi politykami – późniejszymi prezydentami RP Wojciechowskim i Mościckim. Niezwykle aktywny nie tylko politycznie, ale także społecznie – współzakładał Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Muzeum Tatrzańskie. W zastępstwie prezydenta Paderewskiego był pełnomocnym uczestnikiem konferencji pokojowej w Paryżu po I wojnie światowej. Bronisława Dłuska to starsza siostra Marii Skłodowskiej-Curie. Mieli dwoje dzieci. Córka – tatarniczka, na emigracji w Stanach Zjednoczonych pracowała w Dzienniku Ludowym. Popelniła samobójstwo, trując się gazem.

Dla rodziców była to ogromna tragedia. Ofiarowali działkę Robotniczemu Wydziałowi Wychowania Dziecka i Opieki nad Nim, działającemu przy PPS, na dom dla dzieci osieroczone przez rodziców uczestników walk i bojów o niepodległość oraz wyzwolenie proletariatu. Postawili warunek, że ma nosić imię ich zmarłej córki Heleny – stąd „Helenów” i mieć świecki charakter. Pierwszym dyrektorem tej nowej placówki został zaprzyjaźniony z nimi Tomasz Arciszewski, PPS-owiec.

Poza zaangażowaniem społecznym na rzecz dzieci, Arciszewski zapisał się dla Polski przede wszystkim jako działacz niepodległościowy, czołowy polityk PPS, poseł oraz premier rządu londyńskiego RP w latach 1944–47. Dziś na terenie „Helenowa” jest popiersie Tomasa Arciszewskiego, a odwiedza tę placówkę (był obecny na jubileuszowym seminarium) jego wnuk, prof. Tomasz Arciszewski.

Dużym wydarzeniem w 10. roku istnienia domu dziecka była wizyta w nim Marii Skłodowskiej-Curie, która gościła w Warszawie z okazji poświęcenia Instytutu Radowego.

Placówka nie przerwała działalności w czasie II wojny światowej, ale gdy do Międzyzlesia zbliżył się front, dzieci ewakuowano. „Helenów” został zniszczony podczas wywolenicznych działań. Wznowił funkcjonowanie pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, które dokonało odbudowy i organizowało w nim turnusy kolonijne.

Do „Helenowa” trafił angielski barak służący jako lokum angielskim żołnierzom walczącym w Afryce. Mieścił szkołę z internatem dla 50 wychowanków, a po latach przeszedł gruntowną modernizację, po której kierownictwo CREiO zorganizowało w nim, odpowiadając na społeczne zapotrzebowanie, przedszkole dla niepełnosprawnych dzieci.

Uroczyste podpisanie umowy partnerskiej CREiO z fundacją Lotto Poland. Pierwszy z lewej dyrektor „Helenowa” Zbigniew Drzewiecki

Fot. am

W II połowie lat 60. Ośrodek wzbogacił się o szkołę – tysiąclatkę, internat i inne niezbędne dla funkcjonowania budynku. Ta baza pozwoliła rozwijać i wdrażać w życie nowoczesne metody edukacyjne. W latach 80. w „Helenowie” realizowano połączone ze sobą działania oświatowe z rehabilitacyjnymi – przyczyniającymi się do poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży dotkniętych porażeniem mózgowym. Wkrótce CREiO dysponuje nową szkołą podstawową, następnie wzbogaca się o pawilon hydroterapeutyczny z basenem i gabinetami fizjoterapii.

W 2003 r. placówka jest już Centrum Edukacji, Rehabilitacji i Opieki, łącząc wszystkie dotychczasowe funkcje. Organizuje się w nim Klub Absolwentów – przedłużający więzi nawiązane podczas pobytu w „Helenowie” oraz rozpoczyna działalność liceum ogólnokształcące. Wykonany zostaje plac zabaw dla dzieci z siłownią plenerową, wokół ośrodka grupują się wolontariusze, także z zagranicy, placówka pozyskuje sponsorów, jak choćby Fundację Sue Rider, Telekomunikację Polską, która umożliwiła podopiecznym bezpłatne kontakty telefoniczne z rodzicami. Sprzętowo wspiera „Helenów” fundacja Totalizatora

Sportowego (było specjalne losowanie na rzecz placówki), osoby i firmy prywatne, których przedstawiciele ośrodek zaprosił na seminarium 100-lecia.

CREiO wciąż się rozwija, powstaje Pozaszkolna Placówka Specjalistyczna, prowadzona jest hipoterapia w oparciu o własne konie, dzięki Szkotom z Fundacji św. Andrzeja zbudowano budynek do hipoterapii, utworzone są mini-zoo, niepubliczna przychodnia zdrowia, szkoła przysposabiająca wychowanków do pracy, gdy muszą stanąć na nogi. W jednym z budynków urządzono mieszkania treningowe, w których podopieczni pod okiem wychowawców przygotowują się do samodzielnego życia, uczą się obsługi urządzeń domowych, dysponowania budżetem itp.

Centrum jest nie tylko miejscem rehabilitacji, edukacji i opieki, ale także integracyjnym. To placówka stale otwarta dla mieszkańców, z czego wielu z nich (w tym rodzice z dziećmi) chętnie korzysta, odpoczywając na terenie „Helenowa”, korzystając z placu zabaw, odwiedzając hodowane w nim zwierzęta, uczestnicząc w piknikach organizowanych na przykład z okazji Dnia Dziecka.

am

Ośrodek ma własne konie odgrywające ważną rolę w procesach rehabilitacyjnych

Fot. am

SPORT

FalinO 2022 rozstrzygnięte

Organizatorzy zimowych biegów na orientację FalinO ogłosili końcowe wyniki po pięciu sobotnich zawodach.

To już kolejna edycja imprezy, organizowanej od 2012 r. przez Uczniowski Klub Sportowy Falenica, która w nazwie zawiera miejsce rozgrywania zawodów oraz jej charakter – orientację w terenie. Cieszy się dużym zainteresowaniem biegaczy zrzeszonych w klubach i niezrzeszonych nie tylko z Warszawy, ale także sąsiednich miejscowości – Milanówka, Sulejówka, Nowego Dworu, Józefosławia, Góry Kalwarii, Linina i innych.

FalinO to oddzielnie punktowane biegi dla uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych, dorosłych kobiet i mężczyzn oraz kategorii otwartej – open. Do punktacji końcowej zalicza się trzy najlepsze rezultaty z pięciu rozegranych zawodów. Reprezentanci organizatora imprezy UKS Falenica zdobyli w tych rozgrywkach pięć medali.

WYNIKI KOŃCOWE:

Biegacze ze SP: dziewczęta – 1. Paulina Andrzejewska, Warszawa, 2. Łucja Groniecka, 3. Antonina Malinowska UKS Falenica, **chłopcy** – 1. Bartosz Malinowski UKS Falenica, 2. Stanisław

Wigier z Milanówka, 3. Dominik Pawliszak UKS Falenica.

Biegacze ze szkół ponadpodstawowych: dziewczęta – 1. Aleksandra Zalewska z Komorów, 2. Antonina Malinowska UKS Falenica, 3. Katarzyna Kuta z Warszawy, **chłopcy** – 1. Roman Lendzioszek, 2. Oskar Szymański UKS Falenica, 3. Norman Szymański UKS Falenica.

Kobiety: 1. Zuzanna Szymańska z Warszawy, 2. Marta Sipak z Obrębu, 3. Magdalena Turska z Sulejówka.

Mężczyźni: 1. Andrzej Krochmal z Warszawy, 2. Konrad Janowski z Warszawy, Mariusz Siwiec z Warszawy.

Open kobiet: 1. Karolina Pacek, 2. Klara Wigier z Milanówka, 3. Barbara Szmyt z klubu InO.

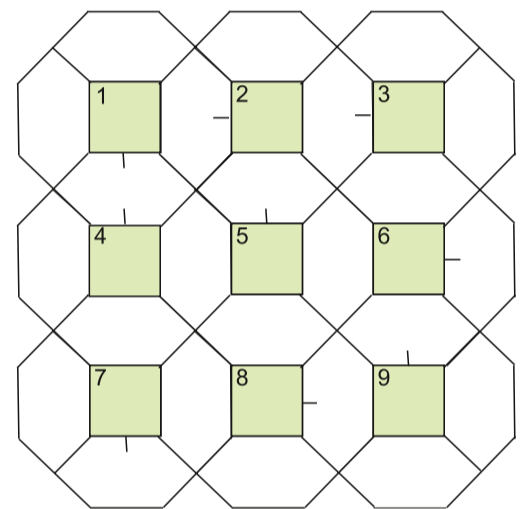
Open mężczyzn: 1. Mateusz Mioduszewski, 2. Igor Błachut, 3. Przemysław Szczygielski – wszyscy z klubu Team 360.

ROZRYWKA DLA MŁODYCH

Wirówka

Prawoskrętnie (pierwsze litery odgadniętych wyrazów wpisujemy w pole z cyfrą, drugie w pole z kreską):

1. Do przerwanego w rozmowie trudno wrócić,
2. Czasem na nas cierpienie ze strachu,
3. Generalna aktorów przed premierowym występem,
4. Smakowity jedzenia,
5. Rezerwa, robiony na czarną godzinę,
6. Przyjęcie dla uczestników pogrzebu,
7. W nim kaptcie do szkoły,
8. Nike lub Reebok,
9. Zwierzę wodne.

Krzyżówka nr 8

Jako odpowiedź należy podać odgadnięte hasło i napisać, z czym się kojarzy w Wawrze.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do Wydziału Rozwoju i Komunikacji, 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1a na kartkach pocztowych lub e-mailem amurat@um.warszawa.pl w terminie do 15 maja br. Wśród autorów prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy nagrodę niespodziankę.

Rozwiązanie krzyżówki nr 5: Gałczyński – poeta, mieszkał w Aninie, upamiętniony kamieniem przed Biblioteką Wawerską przy ul. Trawiastej. Nagrodę wylosowała Małgorzata Puk.

Nagrodzonych prosimy o odbiór nagród w WCK, ul. Żegańska 1a, pok. 255.

Administratorem danych osobowych osób nadsyłających rozwiązania jest UD Wawer. Dane te są gromadzone i przetwarzane tylko i wyłącznie w celu przeprowadzenia losowania. Ich przekazanie jest dobrowolne, lecz niezbędne do udziału w konkursie. Jego uczestnik ma prawo dostępu do nich i poprawienia ich treści. Podstawa prawna art. 6, ust. 1, lit. b) RODO.

udaje lek w badaniach	karny w sądzie	obóz koncentracyjny		chroni palec krawcowej	chroniony ptak	piłka w bramce	ziemia uprawna	1	wolne miejsce pracy		
									mgła	imię żeńskie	
muzyka młodych				3		świat roślin ubiór rmuzyka					
nieduży wypiek cukierniczy				leśny duszek			nie liryk wśród alkoholi				
	2					wulkan w Turcji					
pierwiastek lantanowic				dawny polski skuter		list bez podpisu				5	
				miasto w Japonii				cecha dodatnia	klasa jachtu	smar maszynowy	węgierski peta
dywan na podłodze		opowieść o rodzie		część kościoła	1000 kg	suma pieniędzy d. kadencje sądu					
heca	zasiada w izbie wyższej						bożek z łukiem				
					Yoko, żona Lennona		karciana wziętka			6	
drożdżowa pączona bułka			rezultat				pies nim merda				
					dawny polski aparat fotograficzny		splacane po skredy towarym zakupie				
1	2	3	4	5	6						

Wydawca: Urząd Dzielnicy Wawer
Adres redakcji: 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1A, Wawerskie Centrum Kultury, I p. pok. 45

Redagują: Andrzej Murat, redaktor naczelny, tel. (22) 443 6818, 501 671 005; Przemysław Skoczek, tel. 608 498 833 kurierwawerski@um.warszawa.pl

Skład i druk: www.ccp.com.pl
Nakład: 4000 egz.
 ISSN 1898-4398

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i redagowania tekstów.